

**Кодекс безпечного освітнього середовища у
Кам'янківській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів
Підволочиської селищної ради Тернопільської області**

Вступ

Основними ідеями сучасної освіти є ідеї забезпечення прав, свобод та інтересів дітей. Сьогодні суспільство бажає бачити школу не лише одним з освітніх ресурсів, але й простором безпечного розвитку та співпраці як всередині, так і по відношенню до зовнішнього світу.

Міністерством освіти і науки України та Міжнародною організацією ЮНІСЕФ для сучасних навчальних закладів ініціюється створення нового освітнього простору, головними засадами якого є створення безпечного навчального середовища, а також забезпечення прав, свобод та інтересів дітей.

Кам'янківська ЗОШ І-ІІІ ступенів – це місце соціалізації для учнівства, а головною ознакою є бажання учнів відвідувати школу і навчатися, отримувати підтримку, мотивацію та повагу вчителів і однокласників, працювати в дружній і доброзичливій атмосфері без цькування і дискримінації,

Головною метою КБОС у Кам'янківській ЗОШ І-ІІІ ступенів є навчання дітей і дорослих безпечній взаємодії в освітньому просторі, а також захист усіх учасників освітнього процесу від будь-яких форм насильства.

Оскільки суспільні запити сьогодення спрямовані на заклад освіти не лише як на місце, де діти навчаються, а, насамперед, як на простір для їх повноцінного розвитку, то такий навчальний заклад може існувати лише в атмосфері фізичного комфорту, сприятливого соціального та психологічного клімату, що всебічно підтримує особистість, вчасно реагує на її потреби та з повагою ставиться до її особливостей.

Основним правилом для всіх дій працівників навчального закладу є необхідність діяти в найкращих інтересах дитини. Кожен працівник Кам'янківської ЗОШ І-ІІІ ступенів повинен ставитися до дітей з повагою та враховувати їхні потреби. Використання працівником будь-якої форми насильства проти дитини є неприйнятним.

Для досягнення цього працівники навчального закладу в своїй діяльності повинні керуватися основними положеннями чинного законодавства та внутрішніх правил школи в межах своїх повноважень.

Зважаючи на вищесказане, обов'язковим для всіх учасників освітнього процесу має бути дотримання певних правил та норм:

- Взаєморозуміння та взаємоповага;
- повага до прав людини;
- атмосфера довіри та дружби;
- толерантність;
- постійний розвиток та самовдосконалення;
- активна життєва позиція;
- здоровий спосіб життя;

- порядність;
- повага до приватних інтересів та життя;

Нормативно – правова база

Європейська конвенція про здійснення прав дітей (Конвенцію ратифіковано із заявою Законом № 69-V (69-16) від 03.08.2006, ВВР, 2006, № 41, ст.354)

Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми, дитячої проституції і дитячої порнографії (ратифіковано Законом № 716-IV (716-15) від 03.04.2003, ВВР, 2003, № 29, ст.226)

Конвенція ООН про права дитини (ратифіковано Постановою ВР № 789-XII від 27.02.91) Закон України "Про освіту"

Постанова Верховної Ради України Про Рекомендації парламентських слухань на тему: "Права дитини в Україні: забезпечення, дотримання, захист"

Постанова КМУ від 21 листопада 2013 р № 895 Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах

Постанова КМУ від 21 листопада 2013 р № 896 Про затвердження Порядку виявлення сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах, надання їм соціальних послуг та здійснення соціального супроводу таких сімей (осіб)

Постанова КМУ 22.08.2018 № 658 «Порядок взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі»

Указ Президента України від 25.05.2020 року №195/2020 «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі»

Наказ 19.08.2014 № 564/836/945/577Про затвердження Порядку розгляду звернень та повідомлень з приводу жорстокого поводження з дітьми або загрози його вчинення

Наказ МОН від 02.10.2018 № 1047 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників з іншими органами та службами»

Лист МОН від 28.10.2014 року № 1/9-557 «Про Методичні рекомендації щодо взаємодії педагогічних працівників у навчальних закладах та взаємодії з іншими органами і службами щодо захисту прав дітей»

Лист МОН від 28.12.2016 року №1/9-680 «Щодо захисту дітей від усіх форм насильства, образ, недбалого й жорстокого поводження»

Лист МОН від 05.03.2018 року №1/9-133 «Щодо листа Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»

Лист МОН від 18.05.2018 року №1/11- 5480 «Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству»

Лист МОН від 29.12.2018 року №1/9-790 «Щодо організації роботи у закладах освіти з питань запобігання і протидії домашньому насильству та булінгу»

Лист МОН від 29.01.2019 року №1/11- 881 «Рекомендації для закладів освіти щодо застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 р. №2657- VIII

Лист МОН від 14.08.2020 № 1\9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)»

Розділ I

Визначення термінів

Працівник навчального закладу – особа, яка працює в навчальному закладі згідно з трудовою угодою або за контрактом.

Дитина – будь-яка особа віком до 18 років.

Особа, уповноважена представляти дитину – один з її рідних або прийомних батьків, або законний опікун.

Дозвіл батьків (опікунів) означає дозвіл, наданий хоча б одним з батьків дитини. Проте якщо між батьками дитини немає згоди, їм має бути повідомлено, що питання повинно бути вирішено в родині або в суді.

Насильство проти дитини розуміється, як дії проти дитини, що підлягають покаранню та є забороненими, скоєні будь-якою особою, зокрема працівником, іншою дитиною, або дії, які загрожують благополуччю дитини, зокрема неналежний догляд за нею.

Особа, відповідальна за Інтернет – працівник школи, призначений керівником для контролю за користуванням дітьми мережею Інтернет на території навчального закладу та їх безпеку під час такого користування.

Особа, відповідальна за реалізацію «Кодексу безпечного освітнього середовища» (далі Кодекс) – працівник школи, призначений його керівником для контролю за її виконанням.

Особисті дані дитини – будь-яка інформація, за допомогою якої можна ідентифікувати дитину.

Розділ II

Завдання КБОС

Основні завдання Кодексу в Кам'янківській ЗОШ I-III ступенів:

- Виявити чинники, які перешкоджають безпеці учасників освітнього процесу.

- Відпрацювати систему узгоджених поглядів і уявлень адміністрації, здобувачів освіти, педагогів, соціально-психологічної служби, батьків на безпечне освітнє середовище школи.

- Обґрунтувати умови організації безпечного освітнього середовища та вимоги (критерії) до його ефективної організації для кожного учасника освітнього процесу.

- Сформулювати чіткі та конкретні рекомендації здобувачам освіти, педагогічним працівникам, адміністрації школи, батькам щодо організації безпечного середовища в навчальному закладі.

Розділ III

Відповідність Кам'янківської ЗОШ I-III ступенів вимогам пожежної, санітарно-епідеміологічної, екологічної безпеки, будівельним нормам

У закладі створено безпечні і комфортні умови праці та навчання.

Наявні необхідні ресурси для організації освітнього процесу. Кам'янківській ЗОШ I-III ступенів сьогодні – сучасний навчальний заклад, де забезпечується інтелектуальний, духовний, фізичний та соціальний розвиток здобувачів повної загальної середньої освіти, складається із однієї будівлі, збудованої у 1968 році.

У Кам'янківській ЗОШ I-III ступенів здобувають освіту учні, які проживають у селах кам'янки, Мовчанівка, Хмелиськ, Клебанівка, Шевченково, Богданівка.

Площа земельної ділянки – 0,9 га;

Приміщення школи – 2760 кв.м.;

Комбінована майстерня – 82,8 кв.м.;

Спортивний майданчик – 1840 кв.м.

Учні школи I ступеня навчаються у 5 кабінетах, також у кабінеті інформатики, комбінованій майстерні, спортивному залі, бібліотеці.

Учні школи II-III ступенів працюють за кабінетною системою:

Української мови	Хімії
Зарубіжної літератури	Інформатики
Історії та правознавства	Еколого-інформаційний центр
Географії	Класні кімнати
Математики	Спортивний зал
Фізики	Музичний кабінет
Біології	Предмета «Захист України»
Іноземної мови (англійська)	Комбінована майстерня

Кожен навчальний кабінет має паспорт, в якому відображені загальні санітарно-гігієнічні умови приміщення кабінету, організація робочих місць, режим роботи кабінету, перелік методичної літератури, дидактичний та роздатковий матеріал, наочні посібники та технічне обладнання, постійні і змінні експозиції, в більшості кабінетів систематизовано навчально-методичне

забезпечення, у всіх класних кімнатах 1-4 класів є телевізор, ноутбук, принтер, у кабінетах для учнів 5-11 класів переважно телевізори, 3 мультимедійні дошки, у всіх ноутбуки чи комп'ютери.

Всі кабінети, де проводяться навчальні заняття, відповідають Положенню про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів, яке затверджене наказом МОН України № 601 від 20.07.2004 р., Державним санітарним правилам і нормам влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу, які погоджені листом МОН України від 05.06.2001 р. за № 1/12-1459, в них створені необхідні умови для занять.

Навчальний заклад дотримується принципів:

- рівного доступу до охорони здоров'я (проведення медичних оглядів; просвітницька робота з охорони здоров'я, запобігання травматизму);
- освіта у сфері здоров'я на засадах розвитку навичок (учні та працівники закладу дотримуються вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки та правил поведінки в надзвичайних ситуаціях; вміють надавати домедичну допомогу; в школі діє проект "Школа, дружня до дитини");
- здорового харчування;
- фізичної активності (робота спортивних гуртків ,секцій).

Кам'янківській ЗОШ І-ІІІ ступенів - безпечна і дружня шкільна родина:

- Забезпечена хорошими санітарними умовами: свіжою питною водою, чистими і теплими туалетами, доступним і корисним харчуванням;
- Надає рівні можливості для всіх — сприймає всіх дітей однаково, незалежно від їхньої статі, соціального статусу, культурного походження, віросповідання або стану здоров'я;
- Забезпечує якісну освіту - розвиває навички та вміння в усіх сферах навчання, забезпечує програмами відповідно до віку, враховує індивідуальні особливості учнів, різні стилі навчання, підтримує активне навчання і критичне мислення, знайомить дітей з інформаційними технологіями, розвиває навчання життєвих навичок завдяки професійним, компетентним і вмотивованим учителям.
- Захищає і піклується — враховує інтереси учнів, оберігає їх від ризикованої поведінки, захищає від надзвичайних ситуацій природного, техногенного або соціального походження
- Залучає учнів, сім'ї до співпраці — цінує і стимулює участь батьківських комітетів та шкільного самоврядування у шкільних заходах.

Розділ IV

Медичне обслуговування дітей шкільного віку у Кам'янківській ЗОШ І-ІІІ ступенів

Медичне обслуговування дітей у Кам'янківській ЗОШ І-ІІІ ступенів здійснюється медичним працівником закладу, Амбулаторія Загальної практики

сімейної медицини с. Кам'янки та Підволочиською КЦРЛ Тернопільської області і передбачає проведення обов'язкових медичних оглядів, у тому числі медичних оглядів перед профілактичними щепленнями, проведення профілактичних щеплень згідно з календарем щеплень, надання невідкладної медичної допомоги на догоспітальному етапі, організацію заходів для госпіталізації (у разі показань) та інформування про це батьків або осіб, які їх замінюють.

До основних обов'язків медичної сестри Кам'янківської ЗОШ I-III ступенів належать:

1. Моніторинг стану здоров'я, фізичного та нервово-психічного розвитку дітей (один раз на пів року), надання їм невідкладної медичної допомоги (за потреби);

2. Організація і проведення медичних оглядів, у тому числі, поглиблених, профілактичних та лікувально-оздоровчих заходів, оцінка їх ефективності (щороку);

3. Здійснення контролю за організацією та якістю харчування, дотриманням раціонального режиму навчально-виховної діяльності, навчального навантаження (щоденно);

4. Медичний контроль за виконанням санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму (щоденно);

5. Проведення санітарно-просвітницької роботи серед дітей, батьків або осіб, які їх замінюють, та працівників закладу (5-6 разів на місяць).

Розділ V

Визначення чинників ризику насильства проти дитини та реагування на них

Такі негативні явища в освітньому просторі як насильство, булінг та кібербулінг, секстинг тощо, не можуть не турбувати громадськість, освітян та батьків Кам'янківської ЗОШ I-III ступенів. Логічно, що виникає потреба створити безпечний освітній простір у закладі освіти, щоб попередити, негативні наслідки впливу на особистість несприятливих чинників.

Працівники навчального закладу мають знати чинники ризику насильства проти дитини та звертати на них увагу в межах своїх службових обов'язків.

При виявленні чинників ризику, працівники навчального закладу повинні повідомити про них батьків і надати їм інформацію про можливості для отримання підтримки, а також заохотити їх до вирішення проблеми.

Усі працівники освітнього закладу повинні створювати сприятливі умови для реалізації принципів Кодексу з метою створення безпечного навчального середовища, а також забезпечення прав, свобод та інтересів здобувачів освіти.

Розділ VI

Порядок реагування у випадках насильства проти дітей

Відповідно до Законом України «Про освіту», Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу, визначає, що

БУЛІНГ (цькування) - діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін - кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого";

Відповідні доповнення до статей Закону «Про освіту», які визначають права та обов'язки засновника та керівника закладу освіти, педагогічних, науковопедагогічних і наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу здобувачів освіти та їхніх батьків, зокрема, передбачено обов'язок засновника закладу освіти вживати заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу.

Керівник закладу освіти має забезпечувати створення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування), у тому числі:

- розглядати заяви про випадки булінгу (цькування) здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видавати рішення про проведення розслідування;
- забезпечувати виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування);
- повідомляти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України у Тернопільській області та службі у справах дітей

Підволочиської селищної ради про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти.

Адміністрація Кам'янківської ЗОШ І-ІІІ ступенів забезпечила на своїх веб-сайтах відкритий доступ до правил поведінки здобувача освіти в закладі освіти, плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу, порядку подання та розгляду заяв (з дотриманням конфіденційності) про випадки булінгу від здобувачів освіти, їх батьків.

У Кам'янківській ЗОШ І-ІІІ ступенів відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України № 8584 від 18 грудня 2018 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу», згідно наказу від 06 вересня 2021 року № 156- од «Про створення комісії для підготовки Кодексу безпечного освітнього середовища у Кам'янківській ЗОШ і-ІІІ ступенів», робочою групою розроблено

Порядок реагування на доведені випадки булінгу в закладі освіти та відповідальність осіб причетних до булінгу:

Дитина має звернутися до класного керівника, психолога, соціального педагога, будьякого працівника закладу.

Працівник закладу (бібліотекар, медична сестра, учителі-предметники, техпрацівники) після звернення дитини повідомляє класного керівника, заступника з виховної роботи.

Після отримання письмового звернення дитини відповідна особа (класний керівник, психолог, соціальний педагог, заступник з виховної роботи) інформує керівника закладу освіти у письмовій формі про випадок булінгу.

Якщо педагог або інший працівник закладу освіти став свідком булінгу або отримав інформацію про випадок, то він має повідомити керівника закладу, незалежно від того, чи покаржилась йому жертва булінгу, чи ні.

Керівник закладу розглядає таке звернення та з'ясовує всі обставини цькування. Надалі він скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу та окреслює подальші дії. Якщо комісія визнала, що це був булінг, а не одноразовий конфлікт, то керівник закладу зобов'язаний повідомити уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службу у справах дітей.

До складу такої комісії можуть входити педагоги, психолог, соціальний педагог, керівник закладу, представники громадськості.

За будь-якого рішення комісії керівник закладу забезпечує психологічну підтримку усім учасникам випадку.

У разі, якщо комісія не кваліфікує випадок як булінг, а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутися до органів Національної поліції України.

Порядок подання та розгляд (з дотриманням конфіденційності) заяв про виникнення булінгу (цькування) в закладі освіти

1. Реєстрація секретарем заяв.
2. Наказ керівника про розслідування випадку булінгу.
3. Відбір пояснень в осіб, що брали участь у конфлікті.
4. Прийняття рішення про випадок, що стався.
5. Повідомлення поліції про випадок та службу у справах дітей.
6. Надання відповіді заявнику. Додаткове планування виховної, соціально-психологічної роботи і учасниками конфлікту.

Соціально-психологічною службою школи було розроблено План заходів щодо профілактики булінгу в учнівському середовищі на 2020-2021 н.р (додаток 1.)

Відповідальність осіб причетних до булінгу (цькування)

Відповідальність за булінг (цькування) встановлена статтею 173 п.4 Кодексу України про адміністративні правопорушення такого змісту:

«Стаття 173 п.4» . Булінг (цькування) учасника освітнього процесу.

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, - тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення директором закладу уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу – тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку.

Розділ VII

Принципи захисту особистих даних дитини

Особисті дані дитини мають бути захищені, згідно з положеннями Закону України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 р. № 2297-VI.

Працівники школи, які працюють з особистими даними дітей, повинні зберігати їх конфіденційність і вживати заходів для їх захисту від несанкціонованого доступу.

Особисті дані дитини надаються лише тим особам і організаціям, які мають на це право та відповідні повноваження згідно із чинним законодавством.

Працівник школи може використовувати інформацію про дитину з освітньою метою лише за умови анонімності дитини та неможливості її ідентифікації за допомогою такої інформації.

Працівник школи не має права надавати інформацію про дитину, її батьків чи опікунів представникам засобів масової інформації. Такі дані надаються лише за умови отримання дозволу.

Розділ VIII

Принципи захисту зображень

Визнаючи право дітей на приватність і захист особистих інтересів, навчальний заклад має захищати зображення дітей.

Працівники навчального закладу не мають права давати дозвіл на фото-, відеозйомку дітей або їх аудіозапис на території школи без попередньої згоди батьків або опікунів дитини в письмовій формі.

Для отримання згоди батьків (опікунів) для фото-, відеозйомки дитини працівник школи має звернутися до них, згідно з процедурою для отримання такого дозволу. Не дозволяється надавати третім особам контактні дані батьків (опікунів) дитини без їх попередньої згоди.

Якщо зображення дитини є лише частиною великого зображення, наприклад, публічного заходу, пейзажу, зборів тощо, дозвіл батьків (опікунів) на фото-, відео- зйомку не є необхідним.

4. Оприлюднення працівником навчального закладу зображення дитини в будь-якому вигляді (фото-, відео- або аудіозапису) потребує попередньої згоди батьків або законних опікунів дитини в письмовій формі.

5. Згаданий в п.1 дозвіл повинен містити дані про те, де буде оприлюднено запис або зображення та в якому контексті його буде використано (наприклад, що його буде розміщено на веб-сайті Кам'янківської ЗОШ I-III ступенів).

Розділ IX

Принципи доступу дітей до мережі Інтернет

Надаючи дітям доступ до мережі Інтернет, навчальний заклад зобов'язаний вжити всіх заходів для захисту їх від матеріалів, які можуть зашкодити їхньому належному розвитку.

Коли дитина отримує доступ до мережі Інтернет під наглядом працівника навчального закладу, останній має розповісти дитині про принципи безпечного користування мережею Інтернет. Крім того, учитель відповідає за забезпечення безпеки дітей при використанні мережі Інтернет під час занять.

Особа, відповідальна за безпечний доступ до мережі Інтернет, повинна надати кожній дитині індивідуальний логін(обліковий запис) і пароль, які дають їй змогу користуватися мережею Інтернет на території закладу, та пояснити дитині, що вона не повинна повідомляти нікому свій логін і пароль;

Відповідальна особа повинна забезпечити на території школи на всіх комп'ютерах з доступом до мережі Інтернет встановлення та регулярне оновлення таких елементів:

- а) програмне забезпечення для блокування доступу до небажаних ресурсів;
- б) програмне забезпечення для контролю користування дітьми мережею Інтернет;
- в) антивірусне програмне забезпечення;
- г) програмне забезпечення для блокування спаму;
- д) мережевий захист (брандмауер).

Програмне забезпечення має оновлюватися щонайменше один раз на місяць.

5. Відповідальна особа має щонайменше один раз на місяць перевіряти, чи немає небезпечних матеріалів на комп'ютерах з доступом до мережі Інтернет. Якщо такі матеріали виявлено, вона має визначити, хто використовував комп'ютер, коли було завантажено такі матеріали.

6. Відповідальна особа має повідомити заступника директора з питань виховної роботи про дитину, яка використовувала комп'ютер для завантаження небезпечних матеріалів.

7. Заступник з питань виховної роботи повинен провести розмову з такою дитиною стосовно безпечного використання мережі Інтернет.

Розділ X

Створення інклюзивного і мотивувального простору

Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти, у Кам'янківській загальноосвітній школі I-III ступенів Підволочиської селищної ради Тернопільської області схвалено педагогічною радою від 28.12.2021 р. (протокол № 5), засіданням ради учнівського парламенту «З Україною і богом в серці» від 20.12.2021 (протокол №), радою школи (протокол №), затверджено наказом директора школи №05 від 04.01.2022 р. «Про затвердження Кодексу безпечного освітнього середовища у Кам'янківській загальноосвітній школі I-III ступенів Підволочиської селищної ради Тернопільської області».

Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування

1. Приміщення та територія закладу освіти облаштовуються з урахуванням принципів універсального дизайну та розумного пристосування.

2. Універсальний дизайн Школи створюється на таких принципах:

- принцип рівності та доступності середовища для кожного;
- гнучкість у використанні середовища.

Розроблено критерії оцінювання освітнього середовища за такими параметрами : (ДОДАТОК 2)

Розділ XI

Контроль за реалізацією Кодексу

Відповідальна особа за реалізацію Кодексу на території школи призначається із числа заступників керівником освітнього закладу за погодженням з педагогічною радою. Зазначена особа відповідає за контроль за реалізацією Кодексу, реагування на будь-які сигнали щодо її порушення, а також за внесення пропозицій стосовно внесення змін до Кодексу.

Кожні півроку відповідальна особа, згадана вище в п.1, повинна проводити загальний моніторинг рівня виконання вимог Кодексу працівниками закладу. Зразок анкети для проведення моніторингу наведено в Додатку 3.

Під час проведення такого загального моніторингу працівники навчального закладу можуть подавати пропозиції стосовно внесення змін до Кодексу та повідомляти про порушення його вимог на території закладу.

На основі результатів анкет працівників навчального закладу відповідальна особа, згадана в п. 1, має підготувати звіт та передати його керівникові.

Враховуючи результати моніторингу, керівник навчального закладу повинен внести необхідні зміни до Кодексу та повідомити про них працівників закладу.

Розділ XII

Заключні положення

Кодекс БОС Кам'янківської ЗОШ I-III ступенів стає чинним в день його оприлюднення.

Оприлюднення документа має відбутися таким чином, щоб він був доступний усім працівникам навчального закладу через його розміщення на сайті Кам'янківської ЗОШ I-III ступенів.

Глосарій

Безпечне освітнє середовище – це стан освітнього середовища, в якому: наявні безпечні умови навчання та праці, комфортна міжособистісна взаємодія, що сприяє емоційному благополуччю учнів, педагогів і батьків, відсутні будь-які прояви насильства та є достатні ресурси для їх запобігання, а також дотримано прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника навчально-виховного процесу.

КБОС (Кодекс безпечного освітнього середовища)– це документ закладу освіти, який повинен регулювати всі напрями діяльності закладу щодо порушень прав особистості на безпеку, а також питання її підтримки та втручання в ситуації, коли може виникати загроза її життю, здоров'ю та благополуччю.

Внутрішній аудит шкільної освіти – оцінка реальної ситуації (сильні та слабкі сторони, ризики та небезпеки, можливості навчального закладу) щодо безпеки та захисту осіб, які задіяні у навчально-виховному процесі; ретельний аналіз проблем навчального закладу.

Контрольний список – це перелік дій, заходів, поряд з якими є місце для відмітки (checkbox), де можна поставити будь-яку відмітку, якщо дія виконана

Моніторинг – (від англ. Monitoring– контролювання) нагляд, контроль за певними процесами або станом чого-небудь.

Освітнє середовище – це характеристика життя всередині освітнього середовища, система впливів і умов формування особистості, а також система можливостей для розвитку особистості, які містяться у соціальному та просторово-предметному оточенні.

Показники результативності – це статистичний індикатор, який містить інформацію про результати виконання програми, проекту тощо.

**План заходів щодо профілактики булінгу в учнівському середовищі на
2021-2022 навчальний рік**

№ з/п	Назва заходу	Цільова аудиторія	Термін проведення	Відповідальний
	Корисні Правила-поради для профілактики і подолання кібербулінгу.	Учнівська родина	16.01.2022	Заступник директора
	Оформлення стенду Правила поведінки здобувачів освіти Кам'янківської ЗОШ І-ІІІ ступенів Підволочиської селищної ради Тернопільської області	Учнівська спільнота	12.01.2022	Заступник директора
	Анкетування «що ти знаєш про булінг?»	6-9 класи	2	
	Міні-тренінги «Діти та безпечний інтернет »	2-4 класи	18.09.19	
	Тренінгові заняття: «Профілактика булінгу в учнівському середовищі»	5-11 класи	19.09.19	
	Перегляд відео презентацій «Булінг в школі. Як його розпізнати», «Кібербулінг або агресія в інтернеті: способи розпізнання і захист дитини »	4-11 класи	05.12.19	
	Поради батькам «як зменшити ризик булінгу та кібербулінгу для своєї дитини». Вироблення пам'яток	Батьки	21.01.20	
	Поради «як допомогти дітям упоратися з булінгом»	Учні школи	12.02.20	
	Корисні правила-поради для профілактики і подолання кібербулінгу. Оформлення стенду	Учні школи	11.03.20	
	Тренінгові заняття з елементами відео лекторію «Булінг: його види та наслідки(через призму казок та мультиків)»	5-6 клас	18.03.20	
	Круглий стіл для педагогічного колективу «Безпечна школа. Маски булінгу »	Педагогічний колектив	09.04.20	

Бесіда-тренінг «СТОП-булінг!»	8-9 класи	17.04.20	
-------------------------------	-----------	----------	--

Додаток 2

Критерії оцінювання освітнього середовища за такими параметрами

Вимога/правило організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти	Критерії оцінювання	Бали
1	2	3
1.1. Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці	1.1.1. Приміщення і територія закладу освіти є безпечними та комфортними для навчання та праці	5
	1.1.2. Заклад освіти забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми	5
	1.1.3. Здобувачі освіти та працівники закладу освіти обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх	5
	1.1.4. Працівники обізнані з правилами поведінки в разі нещасного випадку зі здобувачами освіти та працівниками закладу освіти чи раптового погіршення їх стану здоров'я і вживають необхідних заходів у таких ситуаціях	5
	1.1.5. У закладі освіти створюються умови для харчування здобувачів освіти і працівників	5
	1.1.6. У закладі освіти створюються умови для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті	5
	1.1.7. У закладі освіти застосовуються підходи для адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу, професійної адаптації працівників	5
1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації	1.2.1. Заклад освіти планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу в закладі	5
	1.2.2. Правила поведінки учасників освітнього процесу в закладі освіти	5

	забезпечують дотримання етичних норм , повагу до гідності, прав і свобод людини	
	1.2.3. Керівник та заступники керівника (далі-керівництво) закладу освіти,педагогічні працівники протидіють боулінгу, іншому насилъству, дотримуються порядку реагування на їх прояви	5
1.3.Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього процесу	1.3.1. Приміщення та територія закладу освіти облаштовуються з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування	5
	1.3.2. Узакладі освіти застосовуються методики та технології роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	5
	1.3.3. Заклад освіти взаємодіє з батьками дітей з особливими освітніми потребами, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, залучає їх до необхідної підтримки дітей під час здобуття освіти	5
	1.3.4. Освітнє середовище мотивує здобувачів освіти до оволодіння ключовими компетентностями та наскрізними вміннями, введення здорового способу життя	5
	1.3.5. У закладі освіти створено простір інформаційної взаємодії та соціально- культурної комунікації учасників освітнього процесу (бібліотека,інформаційно-ресурсний центр тощо)	5
Всього		75

Додаток 3

Анкета «Моніторинг дотримання положень КБОС»

	Так	Ні
1. Чи знаєте Ви правила та положення КБОС?		
2. Чи знайомі Ви з процедурою дій, коли є підозра на існування загрози для безпеки дитини?		
3. Чи знаєте Ви, як реагувати на загрозу безпеці дитини?		
4. Чи помітили Ви будь-які порушення положень Кодексу безпечного освітнього середовища іншими працівниками Вашого навчального закладу?		
5. Чи є у Вас зауваження або пропозиції (зокрема, щодо внесення змін) стосовно Кодексу безпечного освітнього середовища?		

**Правила поведінки здобувачів освіти
Кам'янківської ЗОШ І-ІІІ ступенів
Підволочиської селищної ради
Тернопільської області**

РОЗРОБЛЕНО робочою групою відповідно до наказу директора від 06 вересня 2021 року № 156- од «Про створення комісії для підготовки Кодексу безпечного освітнього середовища у Кам'янківській ЗОШ І-ІІІ ступенів», пропонувалося для обговорення та пропозицій на сайті школи.

ОБГОВОРЕНО на засіданні ради школи (протокол № 2 від 22.12.2021 р.);

ОБГОВОРЕНО на засіданні учнівського парламенту «З Україною і богом в серці» (протокол № 4 від 20.12.2021 р.)

ПОГОДЖЕНО педагогічною радою (протокол №5 від 28.12.2022 р.)

ВВЕДЕНО В ДІЮ наказом директора школи №05 від 04.01.2022 р. «Про затвердження Кодексу безпечного освітнього середовища у Кам'янківській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів Підволочиської селищної ради Тернопільської області».

ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Правила поведінки під час навчально-виховного процесу, на перервах.

1. Учень приходить в школу не пізніше як за 15 хвилин до початку занять.
2. Не можна приносити на територію школи з будь-якою метою і використовувати будь-яким способом вибухові, вогнебезпечні речовини; спиртні напої, сигарети, наркотики і інші одурманюючі засоби й отрути, колючо-ріжучі предмети, світлодіодні лазери.
3. Не можна без дозволу класних керівників покидати школу та її територію під час навчально-виховного процесу.
4. Батьки зобов'язані у перший день відсутності дитини, до початку занять, повідомити в школу про причини відсутності. У разі пропуску занять, учень зобов'язаний пред'явити класному керівнику записку від батьків (осіб, що їх замінюють) про причину відсутності на заняттях. У разі хвороби дитина має пред'явити довідку від лікаря з медичної установи. У разі пропуску більше 10-и днів без поважної причини, навчальний заклад має повідомити поліцію або службу у справах дітей.
5. Учні бережуть майно школи, акуратно ставляться як до свого, так і до чужого майна, дотримуються чистоти і порядку у класах та на території школи.
6. Учень зобов'язаний виконувати домашні завдання.

7. Учень повинен належним чином вести щоденник, надавати його на вимогу вчителя.

Права та обов'язки здобувачів освіти

1. Здобувачі освіти мають право на:

- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від булінгу (цькування), стала його свідком або вчинила булінг (цькування);

Користування бібліотекою, навчальною, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу освіти;

- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності;
- особисту участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти;
- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення.

Здобувачі освіти зобов'язані:

виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності;

- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти;
- повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників відповідно до порядку реагування на доведені випадки булінгу;
- нести особисту відповідальність за збереження власних речей (мобільного телефона, цінних речей).

Учням забороняється:

1. Користуватися мобільними телефонами на уроках та перервах без дозволу учителя, вести відеозйомку та викладати інформацію у соціальні мережі.
2. Покидати територію школи під час навчально-виховного процесу.
3. Відкривати вікна.
4. Користуватися електроприладами, розетками у закладі без дозволу учителя.
5. Допускати прояви грубості, вульгарності.

6. Палити у приміщеннях і на території навчального закладу, використовувати тютюнові чи електронні сигарети.
7. Вживати лікарські препарати, таблетки невідомого походження та одурманюючі речовини.
8. Вживати алкогольні вироби, наркотичні та токсичні речовини, енергетики.
9. Використовувати петарди.

Культура спілкування та поведінки здобувачів освіти

1. Учень має чистий і охайний вигляд, займає своє робоче місце, готує все необхідне навчальне приладдя.
2. Забороняється вживання непристойних виразів і жестів.
3. Залякування і знущання є неприпустимими формами поведінки.
4. У разі спричинення збитку чужому майну, батьки учнів (або особи, які їх замінюють), які заподіяли збиток, несуть персональну відповідальність.

Зовнішній вигляд здобувачів освіти

Щоденний одяг для дівчат та юнаків - чистий, охайний класичний костюм без надмірної відвертості.

Святковий одяг для дівчат та юнаків - український однострій.

Зовнішній вигляд на уроках фізичної культури:

1. Спортивний костюм;
2. Футболка;
3. Кросівки або кеди;
4. Змінні шкарпетки;
5. Стрічка або гумка для довгого волосся.

Доповнення при заняттях взимку на свіжому повітрі:

1. Спортивна шапка або кепка;
2. Куртка або додатковий спортивний костюм (в зимовий період);
3. Рукавиці.